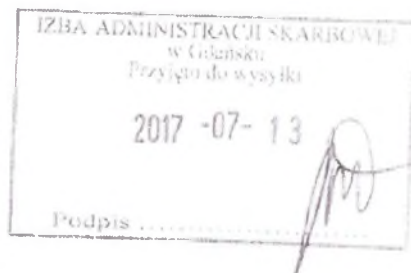

**DYREKTOR IZBY
ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W GDAŃSKU**

2201-IWW-1.0921.48.2017

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku
ul. Długa 75/76, 80-831 Gdańsk

Krajowa Administracja
Skarbowa

• Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	Realizacja zadań urzędu skarbowego w zakresie prawidłowości dokonywania oraz zasadności i skuteczności przedłużania zwrotów bezpośrednich podatku od towarów i usług.
Jednostka kontrolowana	Urząd Skarbowy w Słupsku ul. Szczecińska 59 76-200 Słupsk
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Cezary Lewiński Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupsku (zwany dalej Naczelnikiem) pełniący funkcję Naczelnika od dnia 01.03.2017r. W okresie od 01.09.2016r. do dnia 28.02.2017r. Pan Cezary Lewiński pełnił obowiązki Naczelnika. W okresie od dnia 12.12.2013r. do dnia 31.08.2016r. obowiązki Naczelnika pełniła Pani Marzena Jacuńska.
Kontrolerzy:	Kinga Marianowska – starszy komisarz skarbowy – koordynator kontroli Anna Pankau – starszy komisarz skarbowy działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku nr 2201-IWW-1.0921.48.2017
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	rozpoczęcie czynności kontrolnych 12.05.2017 r. zakończenie czynności kontrolnych 26.05.2017 r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15.07.2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092)
Wpisano do ewidencji kontroli	Pozycja nr 1/2017
Okres objęty kontrolą	Prawidłowość dokonywania oraz zasadność i skuteczność przedłużania zwrotów bezpośrednich podatku od towarów i usług przez organ podatkowy w roku 2016.
Zakres przedmiotowy kontroli	Zakres badania obejmował następujące zagadnienia kontroli: 1. Organizacja urzędu skarbowego w zakresie objętym kontrolą, przepisy wewnętrzne, osoby odpowiedzialne. 2. Czynności analityczne, sprawdzające, kontrole podatkowe przed dokonani zwrotu. Akceptacja i zwrot podatku. 3. Terminowość dokonywania zwrotów podatku VAT. 4. Procedura wydawania postanowień w sprawach przedłużania terminu zwrotu podatku VAT.

• Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania kierowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w badanym zakresie oceniono pozytywnie z uchybieniami.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Przeprowadzona kontrola stwierdziła, że przyjęty w Urzędzie sposób organizacji pracy jest zgodny z regulacjami wewnętrznymi i wystarczający do realizacji badanego procesu. Urząd stosownie do regulacji wewnętrznych i Wytocznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług stosował procedury dotyczące postępowania z deklaracjami VAT, w których wykazano zwrot różnicy podatku. W badanych procesach stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, które stanowiły podstawę do

	przyznania pozytywnej z uchybieniami oceny ogólnej pracy Urzędu. Szczegółowe uzasadnienie oceny ogólnej stanowią poniższe uwagi i oceny cząstkowe dotyczące kontrolowanych zagadnień.
--	--

• Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja urzędu skarbowego w zakresie objętym kontrolą, przepisy wewnętrzne, osoby odpowiedzialne.	
Stan prawny	✓ Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Słupsku, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 135/2015 Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 02.09.2015r. ✓ Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Słupsku, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 34/2016 Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 07.04.2016r. ✓ Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Słupsku, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 43/2016 Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 22.04.2016r. ✓ Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług (z października 2014r. oraz marca 2016r.). ✓ Procedura P-014/1 w sprawie zwrotów podatku od towarów i usług (VAT). ✓ Procedura P-013/1 w sprawie zasad typowania podatników do kontroli podatkowej lub czynności sprawdzających. ✓ Procedura P-010/2 w sprawie korekt deklaracji i wniosków o stwierdzenie nadpłaty – VAT.
Opis stanu faktycznego	W oparciu o regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Słupsku ustalono, że realizacja kontrolowanych zadań w zakresie dokonywania oraz zasadności i skuteczności przedłużania zwrotów podatku od towarów i usług odbywała się w następujących komórkach organizacyjnych Urzędu: ✓ Pierwszy Dział Obsługi Bezpośredniej (OB-1) ✓ Drugi Samodzielny Referat Obsługi Bezpośredniej (OB-2) ✓ Czwarty Dział Obsługi Bezpośredniej (OB-4) ✓ Piąty Samodzielny Referat Obsługi Bezpośredniej (OB-5) ✓ Pierwszy Samodzielny Referat Postępowań Podatkowych (PP-1) ✓ Dział Kontroli Podatkowej (KP) ✓ Dział Rachunkowości (RP) Do zadań powyższych komórek w zakresie kontrolowanego tematu należało w szczególności: <u>Dział (Referat) Obsługi Bezpośredniej (OB-1,OB-2,OB-4,OB-5):</u> ✓ przyjmowanie deklaracji podatkowych, wniosków, informacji i innych dokumentów, w tym w formie elektronicznej, ✓ identyfikowanie i rejestrowanie w systemie informatycznym przyjętych dokumentów, ✓ wprowadzanie do systemu informatycznego danych szczegółowych z deklaracji podatkowych oraz innych dokumentów, ✓ przetwarzanie danych przesłanych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, ✓ tworzenie rejestrów przypisów i odpisów, ✓ dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie podatku od towarów i usług, niezastrzeżonych do właściwości rzeczowej innych komórek organizacyjnych, ✓ badanie zasadności zwrotu podatku, ✓ wydawanie postanowień w sprawach przedłużenia terminu zwrotu podatku, ✓ weryfikowanie danych w rejestrach lokalnych.

Pierwszy Samodzielny Referat Postępowań Podatkowych (PP-1):

- ✓ prowadzenie postępowań podatkowych w sprawach podatku VAT,
- ✓ wydawanie postanowień w sprawach przedłużenia terminu zwrotu podatku.

Dział Kontroli Podatkowej (KP):

- ✓ prowadzenie kontroli podatkowej,
- ✓ wydawanie postanowień w sprawach przedłużenia terminu zwrotu podatku.

Dział Rachunkowości (RP):

- ✓ prowadzenie ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków,
- ✓ dokonywanie rozliczeń podatników z tytułu wpłat, nadpłat, zaległości oraz zwrotów podatku.

Za prawidłowe funkcjonowanie i realizację zadań przez wymienione komórki w okresie objęt kontrolą odpowiedzialni byli kierownicy:

- Pierwszy Dział Obsługi Bezpośredniej (OB-1) - od 28.01.2016r. do 30.09.2016r. - Pani Iwona Look, od 04.10.2016r. - Pani Dorota Graczyk
- Drugi Samodzielny Referat Obsługi Bezpośredniej (OB-2) - Pani Barbara Pietrykowska
- Czwarty Dział Obsługi Bezpośredniej (OB-4) - Pani Wioletta Żulińska
- Piąty Samodzielny Referat Obsługi Bezpośredniej (OB-5) - Pani Małgorzata Wróblewska
- Pierwszy Samodzielny Referat Postępowań Podatkowych (PP-1) - do dnia 26.10.2016r. Pani Elżbieta Celuch, od dnia 27.10.2016r. - Pani Anna Santorek
- Dział Kontroli Podatkowej (KP) - Pani Elżbieta Książ
- Dział Rachunkowości (RP) - do 15.05.2016r. - Pani Grażyna Borowska, od dnia 16.05.2016r. do 31.12.2016r. - Pani Danuta Cywińska

Bezpośredni nadzór nad komórkami obsługi bezpośredniej sprawował Drugi Zastępca Naczelnika - Pani Bożena Charusta, natomiast nadzór nad pozostałymi wymienionymi komórkami biorącymi udział w kontrolowanych procesach sprawował Pierwszy Zastępca Naczelnika - do dnia 30.09.2016r. - Pani Beata Szulc, od 01.10.2016r. - Pani Iwona Look.

Zakres zadań związanych ze zwrotem podatku od towarów i usług w badanym okresie został uregulowany w *Wytocznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* (z października 2014r. oraz marca 2016r.), a także w wewnętrznej procedurze Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupsku P-014/1 w sprawie zwrotów podatku od towarów i usług (VAT). Ponadto czynności podejmowane przez organ podatkowy w ramach kontrolowanego procesu regulowały także: procedura dotycząca typowania podatników do kontroli podatkowej lub czynności sprawdzających oraz procedura w sprawie korekt deklaracji i wniosków o stwierdzenie nadpłaty w zakresie VAT.

W trakcie kontroli ustalono, że w treści wymienionych aktów prawa wewnętrznego uregulowano zasady postępowania w stosunku do wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu biorących udział w procesach związanych z realizacją zwrotów VAT. Zgodnie z przyjętymi ujednolicieniami ogólny nadzór nad przestrzeganiem zasad w zakresie przyjmowania, ewidencji, weryfikacji i obiegu dokumentów w zakresie podatku od towarów i usług oraz dotyczących zwrotu tego podatku, sprawował Naczelnik Urzędu. Kierownicy komórek organizacyjnych uczestniczący w procesie dokonywania zwrotów VAT, odpowiadali za właściwą organizację pracy i nadzór nad podległymi

	pracownikami. Ustalono, że zadania w zakresie prawidłowości dokonywania oraz zasadności i skuteczności przedłużania zwrotów bezpośrednich podatku od towarów i usług wykonywały komórki Urzędu, które były do tego umocowane na podstawie regulaminu organizacyjnego. Przeprowadzona kontrola stwierdziła, iż przyjęty w Urzędzie sposób organizacji pracy jest zgodny z regulacjami wewnętrznymi i wystarczający do realizacji badanego tematu. Urząd Skarbowy w Słupsku w zakresie objętym kontrolą nie prowadził kontroli funkcjonalnych.
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	<i>Działalność Urzędu Skarbowego w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie.</i>

2. Czynności analityczne, sprawdzające, kontrole podatkowe przed dokonaniem zwrotu. Akceptacja i zwrot podatku.

Stan prawny	✓ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 613). ✓ Ustawa z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 710 ze zm.). ✓ Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług (z października 2014r. oraz marca 2016r.). ✓ Procedura P-014/1 w sprawie zwrotów podatku od towarów i usług (VAT). ✓ Procedura P-013/1 w sprawie zasad typowania podatników do kontroli podatkowej lub czynności sprawdzających. ✓ Procedura P-010/2 w sprawie korekt deklaracji i wniosków o stwierdzenie nadpłaty – VAT.
Opis stanu faktycznego	<i>Czynności analityczne, sprawdzające, kontrole podatkowe przed dokonaniem zwrotu.</i> W Urzędzie Skarbowym w Słupsku w roku 2016 zarejestrowanych było 6.259 podatników mających status VAT-czynny. W tym samym okresie zaewidencjonowano 6.012 deklaracji w zakresie podatku od towarów i usług z wykazanymi zwrotami bezpośrednimi na łączną kwotę 140.368.439,00 zł., a zrealizowano 6.453 zwrotów w łącznej wartości 136.767.926,34 zł. Wśród zadeklarowanych zwrotów bezpośrednich stwierdzono 9 przypadków zwrotów przekraczających jednorazowo kwotę 1 mln zł oraz 26 przypadków, w których deklarowane przez podatników zwroty bezpośrednie narastająco (w okresie od stycznia do grudnia 2016r.) przekroczyły wartość 1 mln. zł. W odniesieniu do zaewidencjonowanych 6.012 deklaracji ze zwrotami w roku 2016 podatnicy złożyli 240 wniosków VAT-ZT o zwrot w terminie przyspieszonym. W badanym okresie Urząd przeprowadził 11 kontroli podatkowych dot. zwrotu VAT (kontrole pozytywne z uszczupleniem 1.974.779,00 zł). W odniesieniu do deklarowanych w roku 2016 zwrotów VAT przeprowadzono 2 kontrole przed dokonaniem zwrotu (pozytywne – łączne uszczuplenie 133.863,00 zł). Ilość przeprowadzonych przed dokonaniem zwrotu kontroli (2) stanowi 0,03% w odniesieniu do wszystkich dokonanych w tym okresie zwrotów. Ponadto w okresie objętym kontrolą Urząd w 1243 przypadkach przeprowadził czynności sprawdzające, z czego 1111 czynności związanych było z analizą zasadności zwrotu VAT, a 132 przypadki dotyczyły weryfikacji błędów formalnych w deklaracjach VAT. Ilość przeprowadzonych czynności sprawdzających (1243) stanowi 19,26% ogółu dokonanych zwrotów (6.453), a liczba czynności sprawdzających dotyczących analizy zasadności zwrotu VAT (1111) stanowi 17,21% ogółu dokonanych zwrotów (6.453). Z uwagi na prowadzone czynności sprawdzające Naczelnik Urzędu w 4 przypadkach postanowił

	o przedłużeniu terminu dokonania zwrotu, w 2 przypadkach przedłużono termin zwrotu z uwagi na prowadzoną kontrolę podatkową, i w 1 przypadku wydano kolejne postanowienie po wszczęciu postępowania podatkowego. Do kontroli wytypowano 25 zwrotów podatku VAT deklарowanych w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. wg założenia: ✓ 5 deklaracji ze zwrotami do 10.000 zł, ✓ 10 w przedziale pomiędzy 10.000 zł a 100.000 zł ✓ 10 powyżej 100.000 zł. Wytypowane zwroty dotyczyły podmiotów nowo zarejestrowanych (rejestracja – VAT czynny w roku 2016) deklарujących pierwszy zwrot oraz podmiotów deklарujących w okresie kontrolowanym zwroty w najwyższych wartościach –przekraczających jednorazowo lub narastająco kwotę 1 mln. zł. Badaniem objęto, w szczególności, czy przed dokonaniem zwrotu, zgodnie z procedurami wewnętrznymi oraz <i>Wytycznymi do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług</i> we wszystkich kontrolowanych przypadkach Urząd Skarbowy w Słup przeprowadził czynności analityczne mające na celu wstępną ocenę ryzyka w zakresie deklарowanego zwrotu oraz czy w celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących danych wykazanych w deklaracji poddawano je czynnościom sprawdzającym lub kontroli podatkowej i czy czynności te były w sposób właściwy dokumentowane. Przeprowadzona kontrola wytypowanej próby wykazała, że: ✓ każda deklaracja zawierała informację o dokonanej wstępnej weryfikacji dot. sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym, została opatrzona datą i podpisem pracownika dokonującego weryfikacji, ✓ wszystkie deklaracje rejestrowano i księgowano zgodnie z wewnętrznymi procedurami w tym zakresie, ✓ we wszystkich kontrolowanych przypadkach przed dokonaniem zwrotu przeprowadzono czynności analityczne. Z czynności tych sporządzano generowaną z podsystemu KONTROLA „Analizę zasadności zwrotu VAT (AZZ)”, w której zawierano informację o wyniku tych czynności i decydowano o dokonaniu zwrotu zgodnie z deklaracją, ewentualnie skierowaniu deklaracji do dalszych czynności weryfikacyjnych. W każdym przypadku AZZ zawierała datę i podpis pracownika, opinię kierownika komórki OF (w przypadku zwrotów powyżej 20.000 zł także decyzję Drugiego Zastępcy Naczelnika, a zwrotów powyżej 100.000 zł Naczelnika Urzędu i Kierownika Działu RP lub ewentualnie osób zastępujących). Do analiz załączano raporty z podsystemu KONTROLA o przeprowadzonych kontrolach lub czynnościach sprawdzających oraz o danych wynikających ze złożonych za okresy wcześniejsze deklaracji VAT-7 a także danych z rozliczenia VIES, ✓ w każdym przypadku badanego zwrotu przekraczającego 20.000 zł sporządzano <i>kartę potwierdzeń zwrotu (obiegówkę)</i>, w której pracownicy poszczególnych komórek biorących udział w procesie potwierdzali dane niezbędne do prawidłowego dokonania zwrotu różnicy podatku. Potwierdzenie danych następowało przez złożenie na karcie podpisu, podaniu stanowiska służbowego wraz z datą jej wypełnienia oraz kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych, ✓ w żadnym przypadku deklaracja z wykazanim zwrotem nie była poddana kontroli podatkowej, w 8 na 25 badanych(32%) przypadkach prowadzono kontrole podatkowe za okresy wcześniejsze, ✓ w 21 na 25 przypadków (84%) Urząd prowadził czynności sprawdzające dotyczące zasadności zadeklарowanego zwrotu VAT, z czego - dokonując weryfikacji całego
--	--

rozliczenia deklaracji (12 przypadków – 48%) lub analizując wybrane obszary (9 przypadków – 36%) np. dot. wykazanych nabyć środków trwałych, płatności, czy dostaw na rzecz kontrahentów w ramach WDT.

W stosunku do 4 podmiotów deklarujących zwroty przekraczające (jednorazowo lub narastająco) 1.000.000 zł dokonano zwrotu bez przeprowadzenia czynności sprawdzających. Czynności sprawdzające prowadzili pracownicy komórki OB-4.

Analizując prawidłowość przeprowadzenia czynności sprawdzających stwierdzono, że:

Urząd niejednolicie dokumentował te czynności – sporządzano protokoły z czynności sprawdzających, adnotacje służbowe, notatki zatytułowane – *analiza dokumentów załączonych do deklaracji*, czy *analiza zasadności zwrotu VAT*. Stwierdzono również przypadki, w których odnotowywano w BA notatki służbowe dokumentujące wezwanie podatnika do przedłożenia dokumentów lub złożenia wyjaśnień w związku z zadeklarowanym zwrotem VAT, natomiast samych czynności sprawdzających nie dokumentowano i nie rejestrowano.

Urząd nie ewidencjonował wszystkich przeprowadzonych czynności sprawdzających w aplikacji e-Orus. Protokoły z czynności sprawdzających ewidencjonowano w tej aplikacji, natomiast czynności sprawdzające udokumentowane w inny sposób rejestrowane były w aplikacji Biblioteka Akt (poza 2 przypadkami – NIP: [REDAKTOWANO] i NIP: [REDAKTOWANO], w których notatki służbowe zostały odnotowane w aplikacji e-Orus, w przypadku pierwszego z wymienionych podatników poza odnotowaniem w BA) lub nie ewidencjonowano ich w żadnym rejestrze.

Sposób dokumentowania czynności sprawdzających w kontrolowanym Urzędzie uregulowano w wewnętrznej Procedurze w sprawie korekt deklaracji i wniosków o stwierdzenie nadpłaty – P-010/2. W pkt 6 dotyczącym prowadzenia czynności sprawdzających do korekt deklaracji VAT wskazano, że: „Pracownik zobowiązany jest do rzetelnego i zgodnego z ustalonymi faktami dokumentowania w formie pisemnej dokonanych czynności sprawdzających, tj.:

- przedłożone przez podatnika, w toku prowadzonych czynności sprawdzających dokumenty stanowiące dowód w sprawie należy opisać w protokole,
- w uzasadnionych przypadkach należy sporządzić kserokopię przedłożonego dokumentu,
- dokumenty dołączone do korekty deklaracji należy opisać w adnotacji urzędowej/analizie,
- obowiązek sporządzenia adnotacji urzędowej/analizy dołączonych dokumentów, o której mowa powyżej, dotyczy czynności dokonywanych bez udziału podatnika.”

Ponadto Procedura zawiera zobowiązanie pracowników do ewidencjonowania przeprowadzonych czynności sprawdzających w programie e-Orus.

Pomimo, iż powyższa procedura odnosi się do korekt deklaracji i wniosków o stwierdzenie nadpłaty, zasady ogólne dot. dokumentowania winny mieć zastosowanie do wszystkich czynności sprawdzających.

W przypadku podatnika – nr NIP: [REDAKTOWANO] w protokole dokumentującym przeprowadzone czynności sprawdzające błędnie wskazano podstawę prawną przeprowadzenia tych czynności – wskazano art. 280 w zw. z 274c Ordynacji podatkowej, a winno być art. 280 w zw. z art. 272 pkt 3 w zw. z 172 § 1 tej ustawy.

W odniesieniu do powyższego:

1. Podmioty deklarujące najwyższe kwoty zwrotów, w szczególności podmioty wykazujące zwroty w roku podatkowym 2016 przekraczające 1 mln.:

Czynności sprawdzające w pełnym zakresie przeprowadzone z udziałem podatnika:

- ✓ NIP: [REDAKTOWANO] NIP: [REDAKTOWANO] – udokumentowano protokołem z czynności sprawdzających i zarejestrowano w aplikacji e-Orus, NIP: [REDAKTOWANO] – udokumentowano adnotacją służbową, którą zarejestrowano w aplikacji e-Orus, gdzie opisano jako protokół z czynności sprawdzających.

- ✓ Czynności sprawdzające przeprowadzone w z udziałem podatnika w ograniczonym zakresie NIP: [REDACTED], NIP: [REDACTED] udokumentowano wezwania i uzyskane wyjaśnienia telefoniczne notatkami służbowymi zarejestrowanymi w BA, a same czynności opisano w *analizie dokumentów dotyczących do deklaracji* – w przypadku pierwszego podatnika czynności nie odnotowano w aplikacji e-Orus. W przypadku podatnika NIP: [REDACTED] w ramach czynności sprawdzających przeprowadzono oględziny prowadzonej przez spółkę inwestycji, z których sporządzono protokół – czynności nie odnotowano w e-Orus.
- ✓ Nie przeprowadzono czynności sprawdzających: NIP: [REDACTED] [REDACTED]

W przypadku podatnika o nr NIP: [REDACTED], zwrot w wysokości [REDACTED] zł za miesiąc 7/2016 – łączna kwota zwrotów za miesiące od 1/2016 do 7/2016 wyniosła [REDACTED] zł – przed dokonaniem zwrotu nie przeprowadzono z udziałem podatnika czynności sprawdzających zasadność deklarowanego w miesiącu lipcu 2016r. zwrotu oraz badających zasadność wniosku o jego dokonanie w terminie przyspieszonym. Podatnik nie był kontrolowany od początku aktywności VAT w Urzędzie.

W trakcie analizy zwrotu za lipiec 2016r. u podatnika prowadzono kontrolę podatkową za rok 2014 m.in. w zakresie podatku od towarów i usług (kontrola zakończona w dniu 08.09.2016r. wyniki pozytywnym z uszczupleniem [REDACTED] zł).

W zakresie zwrotu deklarowanego w miesiącu lipcu 2016r. dokonano czynności sprawdzających bez udziału podatnika dotyczących wyłącznie sprawdzenia aktywności podatników WDT wykazanych przez podatnika w informacji podsumowującej VAT-UE za III kwartał 2016.

Na podstawie informacji posiadanych przez Urząd stwierdzono, że podatnik wykazuje zwroty z wnioskami o ich dokonanie w terminie 25 dni od marca 2014r., ostatnie czynności sprawdzające (w zakresie sprawdzenia przesłanek warunkujących zwrot w terminie 25 dni) przeprowadzono w związku z wykazaniem zwrotu za marzec 2016r. i maj 2016r. – nie stwierdzono nieprawidłowości. Powyższe informacje zawarto w załączonej do deklaracji *analizie zasadności zwrotu VAT* sporządzonej w dniu 29.08.2016r., którą zaakceptowała Pani Anna Bundz – zastępująca kierownika OB-4.

W przypadku podatników o nr NIP: [REDACTED], NIP: [REDACTED] i NIP: [REDACTED] dokonano zwrotu bez czynności sprawdzających, podjęto decyzję o dokonaniu zwrotu na podstawie załączonej do deklaracji *analizy zwrotu VAT*, w której opisano stan faktyczny, przy czym jak wynika z programu e-ORUS w podmiotach tych prowadzono liczne czynności sprawdzające i kontrole za inne okresy rozliczeniowe.

Zgodnie z obowiązującą w Urzędzie *Procedurą w sprawie zwrotów podatku od towarów i usług (VAT)* oraz *Wytycznymi do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* jeżeli suma kwot podatku, wykazanych przez podatnika do zwrotu w deklaracjach złożonych za okres od stycznia do grudnia przekroczy 1.000.000, zwrotu podatku dokonuje się po przeprowadzeniu kontroli podatkowej. Jeśli dotychczasowe kontrole oraz czynności sprawdzające przeprowadzone u podatnika w ciągu ostatnich trzech lat nie wykazały nieprawidłowości m.in. w zakresie rzetelności deklarowania podstaw opodatkowania i podatku należnego lub występują inne okoliczności uzasadniające odstąpienie od kontroli Naczelnik może podjąć decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia kontroli. W przypadku podatnika NIP: [REDACTED] – z danych zawartych w aplikacji e-Orus dot. przeprowadzonych czynności sprawdzających wynika, że w zakresie zasadności zwrotu VAT przeprowadzono tylko raz czynności sprawdzające za sierpień 2012r. i nie stwierdzono nieprawidłowości, przeprowadzono również czynności sprawdzające (wyłącznie w zakresie przesłanek warunkujących prawo do realizacji deklarowanego zwrotu w terminie przyspieszonym) za miesiące marzec 2016r. i maj 2016r. – również bez nieprawidłowości.

Nie przeprowadzenie czynności sprawdzających w zakresie zasadności deklarowanego zwrotu w miesiącu lipcu 2016r. przy braku kontroli podatnika od początku jego aktywności w zakresie VAT w Urzędzie, jednokrotnie przeprowadzonych w pełnym zakresie czynnościach sprawdzających badających zasadność zwrotu za inny okres rozliczeniowy w kontekście przekroczenia w związku

131

z deklarowanym za miesiąc lipiec 2016r. zwrotem łącznej kwoty zwrotów w roku 2016 ponad 1 mln. zł należy uznać za nieprawidłowość. Na dzień akceptacji zwrotu przez Naczelnika Urzędu w dniu 31.08.2016r. (czy na dzień jego dokonania – 06.09.2016r.) Urzędowi znane były przynajmniej wstępne ustalenia kontroli prowadzonej m. in. w zakresie VAT za rok 2014, które rzutowały na przeprowadzenie czynności sprawdzających w pełnym zakresie lub kontroli podatkowej w odniesieniu do zwrotu za 7/2016.

2. *Podmioty zarejestrowane jako czynny podatnik VAT w roku 2016 – deklarujące pierwszy zwrot (zwroty w przedziale 10.000 – 100.000):*

- ✓ Czynności sprawdzające w pełnym zakresie przeprowadzone z udziałem podatnika: NIP: [REDAKTOWANO], NIP: [REDAKTOWANO], NIP: [REDAKTOWANO] – udokumentowano protokołem z czynności sprawdzających, który zarejestrowano w aplikacji e-Orus, natomiast NIP: [REDAKTOWANO] udokumentowano adnotacją służbową, którą zarejestrowano w BA, w przypadku podatnika NIP: [REDAKTOWANO] i NIP: [REDAKTOWANO] – udokumentowano wezwania adnotacją służbową zarejestrowaną w BA, a samych czynności nie udokumentowano, w analizie zasadności zwrotu zawarto zapis dot. analizy dostarczonych dokumentów, w przypadku podatnika NIP: [REDAKTOWANO] udokumentowano wezwaniem notatką służbową zarejestrowaną w BA i sporządzono do deklaracji analizę dokumentów załączonych do deklaracji, w której opisano czynności organu.
- ✓ Czynności sprawdzające przeprowadzone w z udziałem podatnika w ograniczonym zakresie: NIP: [REDAKTOWANO], [REDAKTOWANO], [REDAKTOWANO] – udokumentowano wezwania telefoniczne notatkami służbowymi zarejestrowanymi w BA, a samych czynności nie udokumentowano, w analizie zasadności zwrotu zawarto zapis dot. analizy dostarczonych dokumentów.

W powyższych sprawach, poza czynnościami sprawdzającymi udokumentowanymi protokołami z czynności sprawdzających przeprowadzonych czynności sprawdzających nie odnotowano w aplikacji e-Orus.

3. *Zwroty poniżej 10.000 – nowe rejestracje:*

- ✓ Czynności sprawdzające w pełnym zakresie przeprowadzone z udziałem podatnika: NIP: [REDAKTOWANO] – udokumentowano protokołem z czynności sprawdzających, który zarejestrowano w aplikacji e-Orus. W przypadku podatnika nr NIP: [REDAKTOWANO] udokumentowano wezwania adnotacją służbową zarejestrowaną w BA, a samych czynności nie udokumentowano, w analizie zasadności zwrotu zawarto zapis dot. analizy dostarczonych dokumentów – czynności nie zarejestrowano w aplikacji e-Orus.
- ✓ Czynności sprawdzające w ograniczonym zakresie przeprowadzone z udziałem podatnika: NIP: [REDAKTOWANO], [REDAKTOWANO] – nie udokumentowano wezwania podatnika, a w analizie zasadności zwrotu zawarto zapis o przeanalizowaniu dokumentów - czynności nie zarejestrowano w BA ani e-Orus. W przypadku podatnika o nr NIP: [REDAKTOWANO] wystosowano do podatnika wezwanie, którego nie odnotowano w BA, przeprowadzonych czynności sprawdzających nie udokumentowano i nie odnotowano w BA i aplikacji e-Orus.

Akceptacja i zwrot podatku.

Po dokonaniu analizy wytypowanych do kontroli 25 zwrotów stwierdzono, że w przypadku zwrotów podatku VAT do kwoty 20.000 zł zwrot bezpośrednio na deklaracji akceptował kierownik komórki OB-4 (lub osoba zastępująca kierownika), po przeprowadzeniu czynności analitycznych lub sprawdzających poprzez złożenie podpisu i przystawienie pieczęci imiennej „z up. Naczelnika” i z datą akceptacji. Zwroty w przedziale powyżej 20.000 zł a poniżej 100.000 zł akceptowane były przez Drugiego Zastępcę Naczelnika, natomiast zwroty powyżej 100.000 zł ostatecznie akceptował Naczelnik Urzędu, a także kierownik RP lub osoby zastępujące. W toku kontroli nie stwierdzono

Ustalenia	przypadków dokonania zwrotu VAT z pominięciem akceptacji upoważnionych osób. W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia: ✓ monitorowanie w niewystarczającym zakresie podmiotów deklarujących zwroty przekraczające (jednorazowo lub narastająco) 1 mln. zł – w stosunku do wytypowanej grupy podmiotów (9 wytypowanych podmiotów deklarowało takie zwroty) czynności sprawdzające w pełnym zakresie prowadzono w przypadku 2 na 9 badanych – 22%, a nie przeprowadzono czynności sprawdzających w stosunku do 4 podmiotów – 44%. ✓ niejednolite dokumentowanie przeprowadzonych czynności sprawdzających i nie rejestrowanie wszystkich czynności sprawdzających w aplikacji e-Orus, co jest sprzeczne z dokumentem „Zasady prowadzenia czynności sprawdzających” przekazany celom stosowania urzędowi skarbowym przez Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku w dniu 07.04.2016r. i regulacjami wewnętrznymi Urzędu, ✓ incydentalny przypadek wskazania w protokole z czynności sprawdzających błędnej podstawy prawnej.
Ocena częściowa	Działalność Urzędu Skarbowego w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Terminowość dokonywania zwrotów podatku VAT.

Stan prawny	✓ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 613). ✓ Ustawa z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 710 ze zm.). ✓ Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług (z października 2014r. oraz marca 2016r.). ✓ Procedura P-014/1 w sprawie zwrotów podatku od towarów i usług (VAT).
Opis stanu faktycznego	Celem sprawdzenia terminowości dokonywania zwrotów podatku VAT, kontroli poddano zwrotów wyselekcjonowane do kontroli w ramach badanego zagadnienia opisanego w pkt 2 niniejszego Projektu. Analiza pobranej do kontroli próby 25 spraw nie wykazała nieprawidłowości w zakresie terminowości zwrotów, jak również wysokości zwróconych kwot podatku VAT. Ponadto, z podsystemu PÓLTAX 2B – Zestawienie wpłat/przypisów za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 paragraf 0890, wygenerowano wydruk, na którym figurowało 8 pozycji dot. 2 podatników, dla których dokonano wypłat, z tytułu oprocentowania zwrotów, ogółem na kwotę 15.599 zł. Jak ustalono wypłacone oprocentowanie w wysokości [REDAKTOWANO] w 1 przypadku (podatnik o nr NIP: [REDAKTOWANO] związane było ze zwrotem dokonany w związku z uchyleniem decyzji Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku przez WSA, natomiast w 2 przypadku – kwota oprocentowania [REDAKTOWANO] zł (podatnik o nr NIP: [REDAKTOWANO]) – wypłacone oprocentowanie było wynikiem podejmowanych czynności sprawdzających dot. zasadności deklarowanego zwrotu za 1/2016 oraz przedłużenia terminu zwrotu postanowieniem nr [REDAKTOWANO] Poza powyższym w trakcie kontroli poddano analizie dokumenty, które stanowiły podstawę sporządzenia sprawozdania przekazanego do Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku w dniu 11.04.2017r. pismem nr [REDAKTOWANO] w odpowiedzi na pismo z dnia 30.03.2017r. znak: [REDAKTOWANO] w zakresie analizy terminowości zwrotów dokonanych w roku 2016

	i nie stwierdzono rozbieżności. Wykonano także raport analogicznego skryptu – o zwrotach po terminie do dnia kontroli za rok 2017 (na dzień 15.05.2017r.) Na tej podstawie uzyskano informację o 2 zwrotach z terminem zwrotu 60 dni dokonanych przez Urząd po terminie (70 dni i 151 dni) i sprawdzono przyczyny ich nie dokonania w terminie. Stwierdzono, że oba przypadki dokonania zwrotów po terminie nie nastąpiły z przyczyn leżących po stronie Urzędu. Oba przypadki dotyczyły braku zgłoszonego rachunku bankowego, do którego uzupełnienia Urząd wzywał kilkakrotnie podatników pisemnie i telefonicznie.
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	<i>Działalność Urzędu Skarbowego w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie.</i>

4. Procedura wydawania postanowień w sprawach przedłużania terminu zwrotu podatku VAT.

Stan prawny	✓ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 613). ✓ Ustawa z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 710 ze zm.). ✓ Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług (z października 2014r. oraz marca 2016r.). ✓ Procedura P-014/1 w sprawie zwrotów podatku od towarów i usług (VAT).
Opis stanu faktycznego	W trakcie kontroli ustalono, że zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu zadania związane z wydawaniem postanowień o przedłużeniu terminu zwrotu podatku VAT w badanym okresie realizowane były przez komórki do tego zobowiązane. Na podstawie prowadzonych przez Urząd ewidencji ustalono, że w roku 2016 zostało wydanych 7 postanowień w zakresie przedłużania terminu zwrotu podatku VAT. Kontroli poddano 6 postanowień (w 1 przypadku – podatnik o nr NIP: [REDACTED] – akta sprawy w związku z wniesionym przez podatnika odwołaniem od decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupsku przekazano w dniu 15.05.2017r. do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku) wydanych dla podatników o nr NIP: ✓ [REDACTED] (2 postanowienia dot. różnych okresów rozliczeniowych) ✓ [REDACTED] ✓ [REDACTED] (2 postanowienia dot. tego samego okresu rozliczeniowego -1 wydane w toku kontroli podatkowej, a kolejne w toku postępowania podatkowego) ✓ [REDACTED] Dokonując analizy wytypowanych do kontroli postanowień stwierdzono, że: ✓ 4 postanowienia wydano w ramach czynności sprawdzających, 1 w ramach kontroli podatkowej i 1 w ramach postępowania podatkowego, ✓ w 2 sprawach po stwierdzeniu, że część zadeklarowanych przez podatników nadwyżek podatku naliczonego nad należnym nie budzi wątpliwości dokonano ich zwrotu – w 1 przypadku wydano postanowienie o przedłużeniu terminu zwrotu w wysokości kwoty wynikającej z deklaracji, a następnie dokonano częściowego zwrotu, natomiast w 2 przypadku dokonano zwrotu kwoty nie budzącej wątpliwości przed wydaniem postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu,

w związku z czym postanowiono o wstrzymaniu pozostałej kwoty zwrotu wynikającej z deklaracji,

- ✓ wszystkie postanowienia zawierały wymagane przepisami art. 217 Ordynacji podatkowej elementy,
- ✓ w uzasadnieniach wszystkich postanowień organ podatkowy wskazał przesłanki uzasadniające powzięcie wątpliwości co do zasadności zwrotu, które wymagały dodatkowego zweryfikowania, m.in. powoływano się na : brak przedłożenia przez podatnika wszystkich dokumentów źródłowych, w tym prośbę o wydłużenie terminu na ich okazanie; konieczność weryfikacji przedłożonych przez podatnika dokumentów; brak możliwości skontaktowania się z podatnikiem; konieczność zweryfikowania transakcji u kontrahenta,
- ✓ wszystkie postanowienia skutecznie przedłużyły terminy zwrotu, tj. zostały wydane i nadane do doręczenia przed terminem zwrotu, w 1 przypadku postanowienie wydano w dniu upływu terminu i w tym samym dniu nadano do doręczenia.
- ✓ w 3 sprawach w wyniku przeprowadzonego postępowania podatkowego zostały wydane decyzje określające, z czego w 1 przypadku określono w miejsce „zwrotu” zobowiązanie podatkowe, w 1 przypadku określono zwrot w wysokości niższej niż w deklaracji, a w 1 przypadku określono zwrot w wysokości niższej niż w deklaracji i zmniejszono kwotę nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia,
- ✓ w 2 sprawach dokonano zwrotów w wysokościach wynikających z deklaracji, przy czym w 1 przypadku wypłacono odsetki (1000 zł),
- ✓ w 5 wytypowanych sprawach powiązano w systemie POLTAX deklarację z dokumentem VAT-PT dotyczącym przedłużenia terminu zwrotu, natomiast w 1 przypadku -postanowienie o nr [REDAKCYJA] wprowadzono do POLTAX na nieprawidłowym formularzu – ZOB-D , natomiast powiązanie było prawidłowe.

Badając prawidłowość czynności Urzędu w związku z przedłużonymi zwrotami bezpośrednim stwierdzono, że w przypadku 1 podatnika (NIP: [REDAKCYJA]) Urząd po przeprowadzeniu czynności sprawdzających uznał zwrot za zasadny i dokonał zwrotu z odsetkami. Po analizie materiału zgromadzonego w ramach prowadzonych przez Urząd czynności sprawdzających stwierdzono, że czynności te były niewystarczające do pełnej oceny zasadności przedłużonego zwrotu.

W ocenie Dyrektora tut. Izby w okolicznościach takich jak:

- ✓ między kupującym i sprzedającym występowały powiązania osobowe i kapitałowe (co wynika m.in. z uzyskanych przez Urząd w trakcie czynności sprawdzających odpisów z KRS),
- ✓ sprzedawca nie zapłacił do budżetu należnego podatku VAT, o czym Urząd Skarbowy wiedział w dniu dokonania „zwrotu” (analiza zasadności zwrotu sporządzona w dniu 24.05.2017 wg wyjaśnień Urzędu również na dzień 30.05.2017r. brak wpłaty, wystawiono tytuł wykonawczy),
- ✓ na fakturach wskazano bardzo długi okres płatności (180 dni),
- ✓ nie wiadomo też czy i jak powiązane spółki rozliczyły się między sobą (podatnik NIP: [REDAKCYJA] zapytany o tę kwestię odmówił okazania dokumentów, kontrahenta - nie pytano),
- ✓ nie wiadomo czy zmieniło się przeznaczenie zakupionych apartamentów czy też nie (6 z 11 apartamentów kupujący podnajmował)

dokonanie zwrotu bez przeprowadzenia dalszych czynności sprawdzających lub kontroli podatkowej wyjaśniających powyższe kwestie w celu ustalenia czy transakcje kupna-sprzedaży nieruchomości zostały prawidłowo przez kontrahentów zadeklarowane i rozliczone było przedwczesne.

Pismem z dnia 13.06.2017r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupsku złożył wyjaśnienia w powyższym zakresie wskazując, że „po przeprowadzeniu czynności sprawdzających uznano zwrot za zasadny, z uwagi na fakt, iż objęty czynnościami sprawdzającymi okres jednego miesiąca nie dawał podstaw do stwierdzenia, że Spółka zamierzałaby wyłudzić VAT. Aby móc postawić taką hipotezę należałoby objąć kontrolą podatkową wszystkie podmioty powiązane osobowo i kapitałowo w okresie co najmniej 12 miesięcy. Takie czynności ze względu na ilość podmiotów powiązanych były niemożliwe

	do przeprowadzenia w ramach działu czynności sprawdzających czy kontroli podatkowej tut. Urzędu. Natomiast wnioski Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupsku do Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Gdańsku z prośbą o przeprowadzenie kontroli podatkowych w spółkach powiązanych ze Spółką „[redacted]” nie zostały zrealizowane.” Odnosząc się do powyższych wyjaśnień stwierdzić należy, że nie mają one wpływu na ustalony stan faktyczny, przed dokonaniem zwrotu należało wyjaśnić przynajmniej wskazane wątpliwości. Kontrolowany złożył następujące wyjaśnienia: ✓ Pani Wioletta Żulińska – Kierownik Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających Dowód: akta kontroli str. 259
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono: ✓ przypadek zrealizowania wstrzymanego wcześniej zwrotu po przeprowadzeniu czynności sprawdzających w niewystarczającym zakresie do stwierdzenia jego zasadności, ✓ incydentalny przypadek wprowadzenia do aplikacji POL.TAX postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu na nieprawidłowym formularzu.
Ocena cząstkowa	Działalność Urzędu Skarbowego w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku poleca: 1. Przeprowadzanie czynności sprawdzających pozwalających na całościową ocenę zasadności deklarowanego przez podatników zwrotu przekraczającego jednorazowo lub narastająco kwotę 1 mln. zł, a także w przypadkach, gdy zwrot został wstrzymany. 2. Ujednolicenie formy dokumentowania przeprowadzonych czynności sprawdzających i odnotowywanie wszystkich przeprowadzonych czynności sprawdzających w aplikacji e-Orus. W nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli proszę o przedłożenie w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.
---	---

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Gdańsk, dnia 13.07.2017

wz. Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej
Gdańsk
Barbara Kowalska
ZASTĘPCA DYREKTORA

podpis kierownika jednostki kontrolującej

Kierownik Działu
Bogumiła [redacted]
13.07.2017

Obszar oznaczony kolorem identyfikuje zakres wyłączenia jawności, o którym mowa w art. 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1764 j.t.).

W zaczerzniętych fragmentach dokonano wyłączenia jawności w zakresie tajemnicy skarbowej na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1764 j.t.).

Wyłączenia jawności dokonali:

Izabela Malik – Starszy Specjalista;

Katarzyna Konert – Główny Specjalista.